

MAGYARÁG

Proprietar: „Frima” S. A. înreg. la Trib.
Bihor Fsoc. 1798-1938

Administrator delegat și girant responsabil
Văduva lui PÁSZTOR EDE

Fondator: PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓ

Înregistrat în registrul Publicațiilor: Tribunalul Bihor Dos. No. 810-1938. Ordonanța No. 15-1938. — Redacția și admin. Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

Hitler tárgyal Daladier követével

Bizakodó hangulat kerekedett felül a nemzetközi kérdések megítélésében

Páris, július 15. Francia hivatalos körökben várattalanul derülő hangulat kerekedett felül. Párisban úgy tudják, hogy Mussolininek Franco tábornokot is sikerült engedékenységére bírnia.

Bizakodóan ítélik meg Párisban a csehszlovák helyzetet is. Hodzsa miniszterelnök a jövő esztendőben parlament elé terjeszti a nemzetiségi statutum tervezetét és valószínű, hogy a statutumot a képviselőház is elfogadja.

Az angol befolyás Berlinben is kellően érvényesül és valószínű, hogy kompromisszumos megoldás jön létre Henlein és Hodzsa között.

Az Universul párisi magánjelentés alapján Daladier környezetéből származó értesülés alapján közli, hogy Daladier megbízottja és Hitler találkoztak Berchtesgadenben. Daladier megbízottja egy tábornok volt, aki jól ismeri a német ügyeket és a háború után fontos vezetés szerepét töltött be Középeurópában. A találkozás Hitler egyenes kívánságára jött létre, de a megbeszélés tárgyáról Daladier környezetében sem árulnak el semmit.

mondotta: „Békeszerződés Franciaország nem ismert határokat s bizalommal fogad minden együttműködést, bárholhonnan jöjjön is, mert meggyőződése, hogy ebben áll igaz küldetése”.

Antiochiában a francia főbiztos és a török csapatok vezénylő tábornoka előtt volt díszszemle július 14 alkalmából.

Ünnep a bucuresti követésén

București, július 15. A bucuresti francia követség méltó keretek között ünnepelte meg július 14-ét, a Bastille lerombolásának évfordulóját, amely a franciák nemzeti ünnepének számít. Ez alkalomból a fővárosi francia kolónia vezetői tisztelegtek Thierry követnél, de jelen volt az ünnepségen Dimancescu sajtóvezérigazgató, valamint Lugoșianu volt követ is. A Romániában élő franciák nevében Lebrun tanár mondott beszédet, amelyre Thierry követ válaszolt, hangoztatva, hogy az ünnep a román-francia barátság bensőségét öltötte, majd lelkes szavakkal beszélt Öfelség II. Károly király tavalyi párisi látogatásáról, amelynek során az uralgó július 14-iki nagy katonai díszfelvonuláson is részt vett.

Hallatlan fénnnyel ünnepelték meg Franciaországban a Bastille lerombolásának évfordulóját

Páris, július 15. A július 14-i nemzeti ünnepet a szokottnál is nagyobb fénnnyel ülte meg a francia főváros. A katonai díszszemlét Lebrun köztársasági elnök is végignézte. A nemzeti ünnep a francia-angol barátság jegyében zajlott le. A középületeken a francia lobogó mellett az angol zászló is lengett.

A népfront és a szakszervezetek felvonulása a Bastilleből indult el. A felvonulók táblákat vittek ilyen felirással: — „Nyissátok meg a spanyol határokat”.

Chautemps helyettes miniszterelnök beszédet mondott. — Hangsúlyozta, hogy Franciaországnak minden tartománya egyformán kedves, de a legkedvesebb mégis Elzász-Lotharingia és az Alsászi nemzetiségek ügyét a nagymányos francia szabadság és egyenlőség jegyében fogják megoldani.

Ünnepség Berlinben és Rómában

Róma, július 15. A francia nemzeti ünnep alkalmából Blondel ügyvivő a követség palotájában fogadta a római francia kolónia tagjait és beszédet mondott. Hangoztatta, hogy Franciaország és Anglia, a világ legnagyobb birodalmi, bebizonyították őszi óta hajukat a többi országokkal való meg egyezésre, nem törődve belső rendszerükkel. Ennek Francia-

ország újabb bizonyítékát adta a Törökországgal legutóbb kötött szerződésével. Ennek ellenére, Franciaországnak és Angliának az a véleménye, hogy a „minden áron való pacifizmus” káros lehet számukra. Ezért éberen őrködnek katonai erejük fenntartásán és fokozá-

sán. Van ugyanis egy határ, amelyen túl még a demokratikus békeszerződés sem üzhető.

Berlin, július 15. Francois Poncet francia követ távollétében a nemzeti ünnep alkalmából az ügyvivő tartott beszédet a francia kolónia tagjai előtt. A többi között ezeket

Kettős szerelmi dráma történt egy budapesti szállodában

Budapest, július 15. Az újpesti Árpád-szállodában halva találták Orsós István 24 éves szigorló orvost, Orsós Árpád professzor unokaöccsét. A holttest a kétágyas szoba egyik ágyán feküdt, míg a másik ágyon egy feltűnően szép fiatal leányt találtak. A leányt, aki Hartmann Anna néven írta be magát a bejelentés alkalmával, beszállították a kórházba. Állapota életveszél yes.

A nyomozás során részben tisztázódtak a kettős öngyilkosság körülményei. Kiderült, hogy a fiatalember csütörtökre virradó éjszaka érkezett a szállodába, szobát vett, majd nemsokára megérkezett a leány is. Az öngyilkosságot valamilyen erős méreggel hajtották végre. Szemmel látható szerelmi drámáról van szó.

20 ember vesztette életét egy lezuhant olasz repülőgép roncsai alatt

A halottak között van Valle légügyi államtitkár két nővére is

Róma, július 15. A Cagliari-Róma között közlekedő utas-szállító repülőgép lezuhant. A gép tizenhat utasa és négy főnyi személyzete szörnyethalt. A halottak között van Valle

olasz légügyi államtitkár két nővére és unokahuga. Amikor a repülőgép nem érkezett meg a meretrendszerű időben, Valle államtitkár és az olasz légügyi ársaság elnökének veze-

tése alatt repülőgépek mentek ki az eltűnt gép felkutatására, de csak a gép roncsait és megszenesedett holttesteket találtak meg.

A kisebbségi kérdésről is tárgyal a kormány

Vaida Sándor királyi tanácsost is bevonták a tanácskozásokba

Bucurestiből jelentik: A kormány a legutóbbi minisztertanácson a kisebbségi kérdéssel foglalkozott. Csütörtökön Bucurestibe érkezett Vaida Vocevod királyi tanácsos, aki előbb Armand Calinescu belügy és nemzeti nevelésügyi miniszterrel, majd később Petrescu Comen külügyminiszterrel tanácskozott, akivel együtt is ebédelt. Délután a patriarhátuson miniszterközi értekezlet volt, amelyen résztvettek Miron Cristea patriarha miniszterelnök, Jamandi igazságügyminiszter, Armand Călinescu belügy és nemzeti nevelésügyi miniszter és Petrescu Comen külügyminiszter és Vaida Vocevod királyi tanácsos. Beavatott körök véleménye szerint Vaidát, mint a kisebbségi kérdés alapos ismerőjét vonták be a tanácskozásokba.

Eugen Titeanu belügyi államtitkárrá nevezték ki

Bucurestiből jelentik: Öfelsége Eugen Titeanu belügyi államtitkárrá nevezte ki. Titeanu péntek délután tette le az esküt a királyi palotában. Titeanu hatáskörébe a sajtóellenőrzése tartozik.

Eugen Titeanu, aki a Tătarăscu kormányban már volt belügyi alminiszter, a fővárosi „Capitala” és „Seara” című lapok főszerkesztője és a kisebbségi sajtó munkásai körében is nagy népszerűségnek

örvend, különösen amióta a vidéki laptulajdonosok bucurestii értekezletén nagy beszédben méltatta a romániai kisebbségi sajtó lojális magatartását.

Florescu prefektus felfüggesztéssel és fizetésmegvonással büntetett több bihormegyei tisztviselőt

A bihormegyei prefekturán hónapok óta szigorú vizsgálat folyik, azok ellen a köztisztviselők ellen, akik ellen gyanu merült fel, hogy hivatalukban törvénytelen séget, vagy visszaélést követtek el. Florescu ezredes prefektus személyesen vezette a vizsgálatot és több vármegyei tisztviselőt rendelkezési állományba helyeztet.

Az első feltűnést keltő vizsgálat dr. Drugariu Traian volt marghitai főszolgabíró ellen indult. A szolgabíró több rendbeli visszaélés miatt felfüggesztették. Hasonlóképpen felfüggesztették Békafi Alexandru és Sulyok Eugen tincsi jegyzőségi tisztviselőket, akik ellen közpénz sikkasztás címén büntető eljárás is indult. Halász Josif chislazi aljegyzőt a hivatalos nyelv nem

ismerése miatt rendelkezési állományba helyezték.

Vuscan Romulus tetteai aljegyzőt szolgálati hanyagság miatt megintették és 5 napi fizetésvesztésre ítélték. Bacinschi Bartolomeu cristiori jegyzőt, mert a megye rendeleteit nem hajtotta végre, megintették és 3 napi fizetésvesztésre ítélték.

Florescu ezredes prefektus, fegyelmi vizsgálatot indított Stefanica Gheorghe tileagdi jegyző, Sabau Mihai uileacul de muntei jegyző, Ciorrita Silviu alesdi jegyző, Curtean Ioan suplacul de barcaui jegyző, Aslău Aron drăganesti jegyző, Florescu Constantin homorogi jegyző és Potoran Coriolan marghitai alszolgabíró ellen. A fegyelmi alá vont tisztviselőket a fegyelmi vizsgálat lefolytatásáig felfüggesztették.

Inspekciós gyógyszerárak

Szombat, július 16.

Facala, Bulv. Regele Ferdinand 2.
Szent László, Piața Biserici 1.
Cleopatra, Str. Avram Iancu 2, Tel. 1515
Madonna, Str. Starovetky 1, Tel. 1408
Szent Ferenc, Cuza Voda 24, Tel. 1747

— Dimancescu sajtófőnök is résztvesz a gainai leányvásáron. A fővárosi lapok jelentése szerint a gainai leányvásáron, amely 17-én vasárnap lesz, résztvesz Dimancescu, a sajtó- és propagandaügyi osztály vezérigazgatója is.

— Nem tartóztatták le Deutsch Aladárt. Egyes lapok azt a hírt közölték, hogy utol letartóztatták Deutsch Aladár, oradeai kereskedőt. A hír ilyen formában nem felel meg a valóságnak. Az történt ugyanis, hogy a bucurestii vizsgálóbíró most adta ki a végleges vádiratot Deutsch Aladár ellen az ismeretes aranycsempészési ügyben.

DEBRECEN ÚJ REFORMÁTUS PÜSPÖKE.

Debrecenből jelentik: A Maklár Károly halálával megüresedett püspöki székre a tisztántuli református egyház esperesei és gondnoki egyhangulag dr. Révész Imre teológiai tanárt jelölték.

— Meghívó. Az oradeai Róm. Kat. Legényegylet Liszt Ferenc-énekára a Romániai Magyar Dalosszövetség 1938. évi cluji országos dalosversenyén nyert ezüstserlegének műsoros avató ünnepét tartja vasárnap este 9 órai kezdettel a Legényegylet helyiségeiben, str. Alexandri 13. Műsor után tánc reggelig, melyre minden jócsaládját és barátságát tisztelettel meghívja a rendezőség.

Olcsó kékkövet és pamutot árúsítanak a szövetségek

Olcsó kékkövet árúsítunk, csak termelőknak, 22 lei 50 bani áron kilogrammonként. Legalább 100 kgr. vételnél, eredeti plombált zsákban 22 lei 25 bani.

Pamutot leszállított áron árúsítunk csak fogyasztóknak

Federala „BIHORUL”

Oradea, Strada Saguna 20.
(Telefon 35-88.)

IMREDEY LÁTOGATÁST TESZ A Vatikánban IS.

Budapestről jelentik: Imreedy magyar miniszterelnök római látogatása során a Vatikánban hivatalos látogatást tesz Pacelli államtitkárnál. Imreedy és Kánya vasárnap indulnak el Rómába.

— Olaszországba nem kell vízum. Bucurestiből jelentik: A bucurestii olasz követség közlése szerint az Olaszországba utazó román utlevél tulajdonosokkal szemben eltörölték a vízumkönyvszerűt úgy az odautazásra, mint az ott tartózkodásra.

Oradea anyakönyve

SZÜLETÉSEK:

Balogh János leánya Katalin, Horváth Lajos leánya Mária Magdaléna, Szabó Mária leánya Ghizela Mária, Sajóvási Márton fia Ervin, Stauber Ben Zion fia Salamon, Elías, Tenkés Ferenc leánya Mária, Varga Veronika leánya Erzsébet, Borsi József fia János, Bartha László leánya Viorica, Réti Erzsébet fia János.

HAZASSÁG:

Erdélyi Gyula kereskedő és Sipos Mária, Berger József szobor és Léb Ilona. Magics Sándor cipész és Keresztesi Gizella, Irinyi Lajos kocsis és Kiss Eszter, Lazar József kereskedelmi alkalmazott és Saáry Margit.

HALALOZÁSOK:

Veronica I. Ritter 1 éves str. Crucii 5. Alexandru Chelemen 13 éves, gyermekkorház. Gheorghe Tudorache 26 éves. Nisterului 14. Ignatie Weinberger 76 éves, Cuza Voda 68. Ioan Boros 27 éves, Centrala 24. Petru Raita 43 éves kórház. Desideriu Grosz 49 éves P. Mihai Viteazul 18. Vilhelm Büchler 55 éves, kórház. Ferdinand Fey 57 éves, kórház. Elizabeth Szántó 24 éves, Zsidó kórház.

Hughes, aki körülrepülte a földet

Az emberiség történelmének aranylapjain ékeskednek, azok a jelentéktelen csepejtések és dicsőített emberirtások, amiket az emberiség történetéből régen kihullott és örökre eltörölt népek vettek egymással, de nem szentel a történelemírás külön korszakot az emberiség történelmében annak a szakasznak, ami például a Herz-hullámok felfedezése óta következett. — Holott ezek az elektromos hullámok ma már megváltoztatták az emberiség életének egész külső képét és éppúgy jelentős kihatással voltak a történelem folyására, mint akár teszem fel a westfalai béke....

A nagy tudományos tettek történelmi megbecsülését kell szolgálnunk akkor is, mikor kellő megvilágításba helyezzük Hughes nagyszerű teljesítményét. Ma délután Hughes leszáll az Amerikai Egyesült Államok földjén s ezzel megvalósult a világtörténelem egyik legnagyobb tudományos tette: körülrepültük a földet. Amerika kezé foghat ma már Ázsiával, a föld egyetlen szeretettfeles emberi ölelésben egyesülhet. Nincs távolság földrészek és népek között, a régi álom megvalósult....

Felmérhetetlen e néhány szóban ennek az eseménynek tudományos és politikai jelentősége. Csak annyit kell mondanunk, hogy addig, míg a politika — helyesebben egy bizonyos politika — mindent megtesz, hogy a föld népei között válaszfalat emeljen és ezt a falat minél áthatolhatóbban tegye — a tudomány feltartóztatatlanul dolgozik és fejlődik tovább és legyőzhetetlenül megvalósítja azt az ideált, melyért élet adatott ezen a földön: az egyetemes emberiség előrehaladását és boldogulását.

Mivel foglalkozunk mi itt Európában? „Megtámadja-e Németország Csehszlovákiát?” „Hazaszállítja-e a spanyol önkénteseket?” „Létrejön-e az angol-olasz megegyezés?” „Tovább uszítanak-e az olaszok Palesztinában?” „Mit akar Németország, mit akar Olaszország?” Ezek azok a kérdések, amik az európai közvéleményt yelkötik és az európai civilizációt elfoglalják immáron husz éve, a világháború megszűnése óta. Fegyver és vér problémái ezek, vadak vagyunk, akik harci bárdot forgatunk egymás felé és abban tetszelgünk magunknak, hogy mi szültük az emberiség civilizációját. Amerika pedig, mely ottont adott az Európából menekülő Einsteinnak, közbejöttével megmentette Freudot és nemcsak megnyitotta kapuit a menekülő tudomá-

Ujabb óriási tőkét mozgósítanak Anglia légi felszerelésére

Londonból jelentik: A légügyi minisztérium legutóbbi jelentése szerint Nagybritania légi felszerelése 22 millió 901 ezer font sterlinget igényel. Ezt az összeget rendkívüli hitellel fogják előteremteni. A tervek szerint 1939 március 31-ig Angliának 2370 elsővonali gépe lesz, 96 ezer nagyszerűen kiképzett pilótája és más szakembere, — valamint több teljesen modern légi állomása.

Kigyulladt egy villamos egy bucurestii uccán

Bucurestből jelentik: Tegnap délelőtt nagy pánikot okozott a főváros egyik forgalmasabb uccájában egy égő villamos. A Grivita uton menetközben kigyulladt egy zsufolt villamoskocsi és pillanatok alatt

magas lánggal égett. Az utasok, akik nem tudtak elég gyorsan a kijáráshoz jutni, az ablakon át ugráltak ki az égő kocsiából. Egy katonai olyan szerencsétlenül ugrott, hogy mind a két lábát eltörte. Több utas

könnyebb-súlyosabb sebesüléseket szenvedett. A tűzoltók nagy készséggel vonultak ki és negyedóra alatt elfojtották a lángokat. A vizsgálat megálapítása szerint a tüzet okozta a tüzet.

Áttörhetetlen védelmi vonalat rendeztek be a franciák a spanyol határon

Párisból jelentik: A Pyreneusok francia határvidékén áttörhetetlen védelmi vonalat rendeztek be az esetleges spanyol repülőtémadások ellen. A határ mentén mindenütt gép-

fegyvereket és léghátrító ütegeket állítottak fel s az egyes gépfegyver- és ütegállások között telefonösszeköttetés van.

A montpellieri katonai kerület új főparancsnoka, Fagalde tábornok szerdán megszem-

lélte a védelmi vonalakat és a határ mentén felállított barakk-táborokat, amelyek a Spanyolországból menekülő katonai és polgári személyek befogadására és elhelyezésére készültek.

Jó hatást tett a bolgár békenyilatkozat

A „Manchester Guardian” írja:

A tavasszal megtartott bulgáriai választások a politikamentesség, párt nélkülség jegyében zajlottak le — és az egyénekre történő szavazás nagyrészt a kormánnyal szembenálló ellenzéki politikusokat vitt be a most összeülő parlamentbe. Talán a még mindig kiszámíthatatlan összetételű parlament — ahol azonban az ellenzék feltétlenül rendkívül erős — vagy talán az angol külpolitikai nyomás készítette Kiosseivanoff bolgár miniszterelnököt és külügyminiszter arra a békenyilatkozatra, amely ma az egész balkán sajtót egyaránt foglalkoztatja.

Kiosseivanoff a trónbeszéd vitájában — kijelentette, hogy az eddigi habozó és határozatlan külpolitikát ma felváltja az őszinte és egyenes békepolitika, az összes államokkal és különösen a határos országokkal való békés együttélés”. Szólinte az utóbbi évek legnagyobb külpolitikai eseménye az 1937. jan. 24-én megkötött bolgár-jugoszláv baráti egyezmény, amelyhez hasonló fogakötni a többi határos állammal

is és ezáltal véglegesen kihuzza a balkáni viszályok méregfogát.

Hivatalosan is közölték, hogy elmarad a tokiói olimpiász

Tokió, július 15. Az 1940-ben Tokióban tervezett olimpia elmarad. A japán közegészségügyi minisztérium tegnap oly értelmű határozatot hozott, —

Akárhogyan értékeljük a bolgár miniszterelnök nyilatkozatát, — annyit megállapíthatunk, hogy a balkán államok nagyrészt egy esetleges európai háborús konfliktusban szoros szövetségben fogjuk találni — állapítja meg az angol lap.

hogy az 1940. évi tokiói olimpiát nem tartják meg. A hivatalos döntést a japán kormány jóváhagyása után holnap hozzák nyilvánosságra.

Ötmilliárdra emelkedett az Egyesült Államok költségvetési hiánya

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök közzétette a július elsejével kezdődött költségvetési évre szóló felülvizsgált költségelőirányzatot. Az elnök az összes kiadásokat kerek 9 milliárdra becsüli, amelyben a költségvetési hiány 5 milliárdra emelkedik. Az elnök megál-

lapítja, hogy az általános pénzügyi helyzet rosszabbodott és ezért pótlólag kell gondoskodni a munkaszerzés céljaira szolgáló eszközökről.

Hőségben hűsít: Valódi Diana

nyos világnak, hanem szívét és elméjét kitérte az emberiség jövője felé, megrendezi az eviani konferenciát, megvalósítja a tudományos tetteket s

ugyanakkor gerinces politikai tényezőjévé válik a világ demokráta küzdelmének a sötétség, a barbarizmus veszedelmes hordái ellen.

Amerika ma is utat világít a sötétségbe zuhanó, fegyverzajban és véres mezőkön botorkáló emberiségnek.

Dr Bourne bűne...

Önmagát jelentette fel egy angol orvos, ki szánalomból tiltott műtétet hajtott végre

Páris, július. Néhány hónappal ezelőtt dr. Aleb William Bourne nőgyógyászhoz (mint a név is mutatja, angol történetről van szó), beállított egy hölgy. Miután 14 éves volt csak, alapszabály szerint nem lehetett volna venni, ha ugyan ő maga is nem hordott volna gyermeket a szíve alatt. Eppen ebben az ügyben kereste fel az orvost. Reszketve és kétségbeesetten könyörgött kegyelmért.

Néhány pernyi társalgás után kiderült, hogy a leányka nem esett bűnbe s nem is költözött, hanem egyszerű és tragikus gyermek csak, akinek ártatlan lelkébe az Isten beleírta a balsorsot. Ez a balsors a királyi hadsereg két gyalogosa képében jelentkezett. A vitézek a hevület egy jellegzetes pillanatában kihasználva a kislány védtelenségét és az alkalmat. Az áldozat ott maradt, vérbefagyva, és anyaként, a mézón, ahova a látónak elhurcolták. Később hazavánszorgott és egy lexikon segítségével tudatosította azt a biológiai folyamatot, ami lejárt szódott vele. S három hónap múltán beállított az orvoshoz.

— Megölöm magamat.

Dr. Bourne — mindezt a periratok mondják el — egy székbe vetette magát és gondolkodott. Azon töpregett, hogy mi a kötelessége ebben a rendkívüli helyzetben? Mit tegyen ezzel a diákleánnyal, aki meg esett? Segítsen-e rajta, vagy sem? Mi lesz, ha segít s mi lesz, ha visszautasítja?

Néhány perc múltán tisztán állott előtte, hogy valamit tennie kell. Mert ha nem, akkor leányka megöli magát. Vagy tegyük fel, hogy nem öli meg magát, hanem megszüli a két katonai gyermeket. Ez esetben élete, amely talán szelíd és erkölcsös élet, tönkremegy. Valószínű, hogy elsősorban a családja marja el, mert a morál annyira divatban van Angliában, hogy legtöbbször hatékonyabb, mint a vérségi kapcsolat. Halála napjáig a gyalázat bélyegét viseli homlokára. Kivetik, megkergetik, elzúllik. A kis katonák, akik születendő lennének, szintén kálváriát fog járni. Mindenki szerencsétlen lesz, ha a bimbó virággá nyílik: az anya, a gyermek, a család s a társadalom is.

— Segíteni fogok, leánykám — felelte egyszerűen.

Mert az kétségtelen, hogy ez a helyes eljárás. A kliens mind a sirig bánatos teremtmény lesz így is. Elmondhatjuk valami lelkéből a nagy drámát, a nagy titkot, a szörnyűséget, ami megégett vele s amiről azt sem tudta, hogy mi is az? Jöhet-e még derült és teljes napjai? Lehet-e még rájogó, tiszt-

taszvívű, odaadó és ártatlan? De mindenestre multrak majd az esztendő, kopik a véres, sötét folt, sorsa elrendeződhetik, talán szeretni fogják és szeretni fog, feleség lehet és anya, egy a szublimáltak és hasznosak társadalmában.

Dr. Bourne tehát segített. — Nem mint hivatásos orvos, hiszen pénzt nem kapott a leánykától, hanem orvosi hivatásképpen, mert feladatának érezte.

S amikor a páciens a maga aránylagos boldogságában kíváncsi volt a rendelőből, dr. Bourne is öltözni kezdett. Fekete ruhába vágta magát és bekopogtatott a királyi ügyészhez. Ez a diplomás polgári stand lekötözött kedves és udvarias hangnemben fogadta. Az orvos röviden elmondta a történetet s így végezte:

— Tudomására hozom, — ügyész ur, hogy abortuszt idézttem elő.

Az ügyész arcáról eltűnt a konvenció.

— Letartóztatom — felelte hidegen.

Később dr. Bourne szabadlábra helyezték, majd — ha ugyan jól emlékszik a dolgok menetére — sorok írója — ismét lefoglalták s újból elengedték. A tárgyalásra, amelynek jelentősége kétségtelenül van akkora, mint a daytoni majompöré, vagy Oscar Wilde elítéléséé, most készül a szigetország közvéleménye.

Felmerül a kérdés, miért jelentkezett az orvos az ügyésznél?

Fáradt? Lemosás valódi Dianával!

Valószínűleg egyrészt az angol polgár törvénytisztelőténél s az ezzel kapcsolatos óvatosságnál fogva. De másrészt — s ez a rész lehetett a nagyobb —

tiltakozásul és lázadásként ama képmutató erkölcsi rend ellen is, amely megszülette volna az ezred gyermekét, s megállította volna az orvos segítő kezét.

Talán ez a per, amelyre a felőlős és haladó sajtónak a legnagyobb nyilvánosságot kellene pazarolnia, harcba száll az a könyörtelen és értelmetlen miszticizmussal, amellyel körülfonták a születést és az élet egyszerű tényeit. A leánynak, aki megszületett, az anyának, aki rosszul választotta meg az apát, a munkásnőnek, aki gyárak füstjében sorvad, a zselléraszonynak, aki földműködés néven rabszolga, a polgárnőnek, akinek egész intellektusa tiltakozik az újabb gyermek ellen, kötelessége e misztika értelmében szülni. Az ítélet, a mellyel eldöntjük, hogy vajjon kell-e gyermek, vagy sem s a mely igazában a szellem győzelme a nyersanyag felett, a civilizációé a barbarizmus felett, a kulturáé a tudatlanság felett, börtönnel büntetik.

Különös tiszteletet érdemel ez a dr. Bourne, aki vállalta az abortuszt és vállalta a cellát, harcbaszállva így egy rut hipokrizissal, amely ezt az egész nemzedéket áldozattá teszi azért, hogy minél népesebb legyen az új nemzedék, amelyre szintén áldozati célokból van szüksége.

Kiegyezéssel végződött a milliomos asszony családi botránya

Londonból jelentik, hogy az amerikai Woolworth áruházak dollármilliomos örököse, Barbara Hutton asszony és férje, Rewentlow-Haugwitz gróf között az elmérgesedett családi botrány váratlanul kiegyezéssel végződött. Tudvalevőleg

Barbara Hutton hajlandó volt férjének 50.000 font végkielégítést adni, de Rewentlow gróf egymillió dollárt követelt. A kiegyezés értelmében Rewentlow gróf kötelezte magát arra, hogy a jövőben semmi tekintetben nem alkalmatlankodik

többet feleségének.

A kiegyezés pénzügyi hátterére vonatkozóan eddig semmi nem szivárgott ki a nyilvánosságba. A nagy felűnést keltett botrány a házaspár gyermeke körül támadt.

Nagyszabású értékpapír csempészt leplezett le a Jegybank

Mesébe illő pénzügyi háttérrel kerestek a csempészek, akiknek a neveit a nyomozás érdekében még nem közölték

București, július 15. Nagyszabású értékpapír csempészési ügyet leplezett le a Banca Națională központjának rendőrsége. Letartóztattak egy férfit, akiről kiderült, hogy rendszeresen foglalkozott a külföldön forgalomban levő román értékpapírok összevásárlásával és azoknak az országba való becsempészésével.

Az illetékes hatóságok körülbelül egy hónappal ezelőtt tudomást szereztek arról, hogy egyesek külföldön olcsó áron felvásárolják a román értékpapírokat, azokat rejtett úton behozzák az országba, itt lepecsételik, majd pedig óriási árkülönbséggel értékesítik. — Tudvalevő, hogy előzetes engedély nélkül szigorúan tilos az értékpapíroknak külföldről va-

ló behozatala és lepecsételése. A Banca Națională megbízottai végül is rájöttek arra, hogy az értékpapírok becsempésztésével foglalkozó társaságnak ki a vezetője. Ezt heteken keresztül megfigyelés alatt tartották és ekkor kiderült, hogy az illető gyakran külföldre utazott, — ahonnan állandóan nagyobb értékű papírokkal tért vissza az országba. Letartóztatása tegnap délelőtt következett be, éppen akkor, amikor újabb külföldi utjáról visszaérkezett az országba. A leplezett értékpapír csempész beismerté a valót, hogy társaival együtt rendkívül súlyos kárt okozott az államnak. Hónapok alatt mesébe illő pénzeket kerestek.

A csempészbanda vezérének nevét a további nyomozás érdekében egyelőre nem közölték a nyilvánossággal.

MEGJELENT és mindenütt kapható Gál Zoltán: Román-magyar, magyar-román szótár egy kötetben, ára 25 lei.

Nagy mennyiségű új férfi és női kelme-maradékok érkeztek Steiner maradékoshoz Calea Victoriei 3. az udvardi birtok

Hogyan fognak működni a táblai büntető-tanácsok?

București, július 15. A Cur-rentul foglalkozik a büntető-táblák felállításának ügyével. A lap szerint az esküdtsékek megszüntetése után az új büntetőtörvénykönyvnek az alkotmánnyal való összhangba hozására kiküldött bizottságban több javaslat hangzott el. Az első javaslat az volt, hogy a bűntényeket külön táblai ötös ta-

rács tárgyalja. A második javaslat az volt, hogy a bűntényeket első fokon törvényszéki hármas tanács tárgyalja, melyben pótírók nem foglalhatnak helyet.

Iamandi igazságügyminiszter a táblai büntetőtanácsok felállítására mellett döntött.

Az összes bűntényeket és

közpénzsikkasztásokat is táblai ötös tanács fogja első fokon tárgyalni. A táblai tanács ítélete ellen csak a Semmitőszékhez lehet felebbezni. Valószínű azonban, hogy külön háromtagú táblai tanács fogja a bizonyítási eljárást lefolytatni, illetve ez fogja megállapítani, hogy milyen tanukat idézzenek be.

Az igazságügyminiszter rendeletére

Felfüggesztették állásától a fogházak igazgatásával megbízott aligazgatót

București, július 15. Az igazságügyminiszter a hatáskörébe tartozó fogházak igazgatásával megbízott Octav Gorescu aligazgatót felfüggesztette állásából. Működése során ugyanis az aligazgató súlyos természetű visszaéléseket követett el. Iamandi igazságügyminiszter megbízta Gh. Ionescu főügyészt, hogy a fegyházigazgatóság ügyvitelét késedelem nélkül vizsgálja meg.

Egyelőre megállt a szarvasmarhaszállítás Palesztinába

Constantában ötmillió lej értékű szarvasmarha várja a behajózást

Constanta, július 15. Tekintve a forrongó és nyugtalan palesztinai állapotokat, a palesztinai kormányzat értesítette a constantai kereskedelmi köröket és érdekeltségeket, hogy a

Romániából való szarvasmarha behozatalt július 26-ig felfüggeszti. A palesztinai kormányzat intézkedése következtében a constantai kikötőben mintegy 5 millió lej értékű palesz-

tirai rendeltetéssel összegyűjtött szarvasmarha van. A szarvasmarha-kivitel ideiglenes szünetelése az érdekelteket igen súlyos probléma elé állítja.

Erő, jókedv, frissesség: Valódi Diana.

Súlyos vereséget szenvedett egy arab terrorcsoport zsidó telepesekkel vívott harcban

London, július 15. Az angol kormány tagjai fontos miniszeri értekezletet tartottak tegnap Palesztina ügyében. Tekintettel arra, hogy a megbeszéléseikről nem adtak ki hivatalos jelentést, beavatottak nagy meglepetést keltő intézkedésekre számíthatnak.

Jeruzsálem, július 15. — A Reuter jelentése szerint Nabluz mellett formális ütközet volt a zsidó telepések és az arab terroristák között, amelyek az utóbbiak nagy vereségével végződött, mert mire a brit karhatalom kivonult, már több mint husz arab halottja volt az „ütközetnek”.

Anyagi nehézségei miatt

Szivenlőtte magát Bucurestiben egy ismert nagykereskedő

București, július 15. Tegnap a délutáni órákban a központi fürdőben szivenlőtte magát Ioan Gologan, București egyik ismert nagykereskedője. Az öngyilkos nagykereskedő már közel 30 éven át látogatta a központi fürdőt és amikor tegnap megjelent, tréfálkozva mondta

a személyzet kiszolgálására szívet egyik tagjának: „Régóta részvényese lehetnék a fürdőnek, annyi pénzt hagytam már itt”. Gologan ezután megfürdött, frissítőket vett magához és kifizette a személyzetet. Alig, hogy visszahúzódott ka-

binjába, a közelben tartózkodók revolverdörrenésre lettek figyelmesek. Feltörték a kabin ajtaját és vértócsában találták ott a 63 éves nagykereskedőt. Állítólag anyagi nehézségei bírták arra, hogy végzetes tettet elkövetse.

Részeg matrózok gyújtották fel Helsinkikikötőjét

Helsinkiből jelentik: A Helsinkikikötőjében keletkezett tüzvést két részeg kikötőmunkás gyújtogatása okozta. Az egyik gyújtogató megszenesedett holttestét megtalálták a romok között. Mintegy 80—100 külföldi gépkocsi, amely a vámhivatal raktárában várakozott az elvámolásra, teljesen elégett.

Zsebvágás közben fűlelték le a zsebmetszőt

București, július 15. A brailai rendőrség detektívjei a bucurești-galatii személyvonat III. osztályán letartóztatták Emil David basarabiai tighinai illetőségű veszedelmes vasúti tolvajt, kit „Legyőzhetetlen” név alatt ismernek az alvilágban. Abban a pillanatban fogták el, midőn egy galatii kereskedő 180 ezer lejjel telt pénztárcáját ellopta. A detektívek letartóztatták és megbilincselve a brailai rendőrségre kísérték, ahol megkezdtek kihallgatását.

Hughes visszaért Amerikába

Newyork, július 15. Legújabb rádióhírek szerint Hughes amerikai pilóta a kanadai Alberta felett viharba került, úgy hogy néhány órán keresztül nem tudott kapcsolatot fenn tartani newyorki főhadiszállásával. Katherine Hepburn, az ismert filmszínésznő, nyolc óra hosszat izgatottan ült rádiókészüléke előtt és leste a híreket a világ érdeklődésének központjában álló vőlegényéről.

Newyork, július 15. Hughes európai időszámítás szerint egy óra 37 perckor leszállt a missouri Minneapolis repülőterén.

Newyork, július 15. Hughes 14.886 mérföldes utat tett meg és a három nap 19 óra és 16 perc alatt berepült uttal új csúcsteljesítményt állított fel, mely kereken három nappal, 20 órával és 33 perccel múlja felül Willy Post teljesítményét.

Elkészült a náci vádirata Schuschnigg ellen

London, július 15. A Daily Herald közli, hogy a német hatóságok véglegesen megállapították, milyen vád alapján vonják felelősségre Schuschnigg volt osztrák kancellárt. A vád: Schuschnigg külföldi se-

gítséget próbált szerezni Németország ellen, hogy fenntartsa Ausztria függetlenségét. A lap szerint az osztrák nép ellen elkövetett büntett vádját elejtették.

40 méteres szakadékba zuhant Páris mellett egy autóbusz

Páris, július 15. Páris közelében negyven méter mély szakadékba zuhant egy társasgépkocsi. Tíz utasa közül négy szörnyethalt, a többiek súlyos sérüléseket szenvedtek.

IDŐJÁRÁS

Lényeges változás nem várható, derült idő, kevés esővel.

CONTINENTAL szálloda

BUDAPEST

VII. Dohány-uca 42—44.

A főváros központjában.

160 szoba

hideg meleg víz, gőzfűtés.

Mérsékelt árak.

Jó, családi szálló

Kitűnő étterem, pontos kiszolgálás.

Hamis nyomon

— Regény —

3

Hallett ezredes letette az újságot és komoran nézett a feleségére. Aztán összehúzta szemöldökét.

— Elolvastam végig — mondta olyan hangon, mintha a Times botrányosan viselkedett volna. — Az az ember megvezekelt a bűnéért és tisztességes embernek nem volna szabad az ügyet felhánytorgatnia. De persze, ez csak elmélet. A gyakorlatban kétséges, hogy ez az ember meg tud-e majd élni. De hát... ez nem a mi dolgurk.

— Szegény ember! — sóhajtott Mrs. Hallett. — Tudom, hogy bolondság, de nem tudok szabadulni az érzéstől, hogy valami közvetett felelősség terhel ezért az emberért. Tán emlékszel rá, hogy a tárgyaláson a védője azt mondta, ha Henry ott lenne mellette a vádlottak padján, ahelyett, hogy aljasan cserbe hagyta...

— Drágám, nem szabad magadat ezzel gyötöröd. A védő kötelessége, hogy mindent megtegyen védenek érdekében... nem törődve olyan dolgokkal sem, amiket a magánéletben tiltana a tapintatosság.

Hallett ezredes kissé paposan beszélt, ez is egyik apró modorossága volt. Az emberek szeretik az ilyesmit az ügyvédekrel és ezért Hallett ezredesnek jó klientúrája volt. Hallett ezredes politikával is foglalkozott és kilátása volt arra, hogy államtitkár lesz.

— De mégis... nem gondolom, hogy terhel engem is egy kis felelősség?

— Te nagyon nehéz helyzetbe hozol — felelte Hallett ezredes. — Ha az a fickó nem volt első férjed cirkostársa...

Margaret egy kézmozdulattal elhallgattatta urát, mire az mentegetőzni akart.

— Bocsás meg, de én csak a tényeket állapítom meg.

— Tudom — szól az asszony — Az a szó bántott, hogy a „férjed”... Ez a szó a legborzalmasabb volt előttem, amig te... jó Isten, mindjárt érzegni fogunk, pedig ezt egyikünk sem szereti! Én csak azt akartam mondani, hogy szívesen segítenék Selkirkön, ha szüksége van segítségre.

— Hm! Zavaros... csunya ügy. Ne nyulj hozzá — dörmögött Hallett. — Mindenképpen kellemetlen erkölcsi helyzetben vagyunk. Nem tehetjük: nem mintha gyűlölrők ezt az embert... tudod hogy ellensége vagyok minden komédiának és örbeccsapásnak, de... elvégre mégse lehet csak úgy egyszerűen napirendre térni az ilyen gyilkosság fölött, nemde? Ez az ember kikerült a börtönből és különben is, nem gondolom, hogy hozzád fordulna segítségért.

(Folytatjuk)

25 évi kényszermunka kettős gyilkosságért

Deva, július 15. Nagy érdeklődés mellett tárgyalta az esküdtszék Toma Ilie volt csendőrszakaszvezető gyilkossági bűnperét. A vádlott 1934-ben feleségül vette Got Dafenat. Házasságuk azonban nem volt boldog és napirenden voltak a veszekedések. Ezért a házastársak különváltak. Egy alkalommal Toma Ilie megleste a vádlóféltben levő feleségét, aki egyik rokona társaságában ment az uccán és azt lelötte.

Az időközben elősiető apósát a nyakán sebesítette meg egy revolvergolyó, míg Steier Aron nevű ember, aki ugyancsak a megtámadottak segítségére sietett, szírtén agyonlőtte a volt csendőrszakaszvezetőt. A tárgyalás során az esküdtek verdiktje színt Toma Ilie előre megfontolt szándékkal követte el a kettős gyilkosságot és ezért a bíróság 25 évi kényszermunkára ítélte.

Nekiszaladt egy háznak az autóbusz: 6 halott több sebesült

Berlinből jelentik: Több német hadviselt és azok hozzátartozói kirándulásra indultak a régi belgiumi harcterek meglátogatására. Az egyik ilyen társaságkocsi Aachen közelében ki akart kerülni egy ke-

rékpárost és eközben nekiszaladt egy háznak, amelynek egész oldalfala beomlott. A kocsis utasai közül hatan meghaltak, többen súlyosan megsebesültek. A halottak között van a kerékpáros is.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szög 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közlünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszshelyes érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei — Megjelenik mindennap

POSTA

36 jelíggel levél van a kiadóban.

ALLÁS

Lapárosokat és bevezetett helyekre lapkihordókat úgy helyben, mint vidéken, jó jövedelemmel felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Ügyes, megbízható, erős kifizetőt keresek. Balázs, Alexandri 34. 2905

Jómunkás cipészsegéd vásári munkára felvétetik. Minel 45. 2904

Fényképész tanuló lányt vagy fiút felvesz „Amat-Foto” Str. Părăului 2. (Balaskó mellett). 2903

Kocsis jóbizonyítvánnyal felvétetik azonnalra. Str. Cantemir 57. Bozsák sodronygyár. 2790

Cipészsegéd felvétetik Costa Foru ucca 14. Pántya. 2902

VÉTEL-ELADÁS

Makulatura újságpapír kapható kis és nagy mennyiségben Pásztor Ede cégnél Piața Mihai Viteazul 4.

NYOMATOTT, PÁSZTOR EDE CÉGNEL ORADEA

KÜLÖNFÉLE

Keresek bérbe Oradeához közel 20—30 katasztrális hold szántóföldet tanya épületekkel. Cimeket a hely, nagyság és bérösszeg megjelölésével a kiadóra kérek „Kis gazda” jelíge alatt. 2704

Öt embert ölt meg a felrobbant cséplőgép

Turnu-Măgurele, július 15. Borzalmas robbanás történt Ulmeni községben. Egy cséplőgép munkaközben felrobbant.

A robbanás ereje öt embert darabokra tépett, öten pedig súlyosan megsebesültek.

Rablás és számos betörés is terheli a megye asszonygyilkos fiatal ember lelkét

Budapestről jelentik: Megirtuk, hogy a csendőrség elfogta Balogh Károly József fiatal embert, aki az ecseri réten agyonlőtte menyasszonyát. Balogh Károly Józsefet nyolc betörés elkövetésével is gyanúsítják. Helyszíni szemlére vették a Fő-ucca 10. számú házba, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár egyesület fiókjába is, ahol Kvacinszki Ilona banktiszt viselő a szembesítéskor azt mondta, hogy Balogh Károly külseje és alakja feltűnően emlékezteti a rablótámadóra. Balogh a többi tisztviselővel is szembesítik.

Rádió műsor

SZOMBAT

București: 6.30: ritmikus torna, rádió híradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállás jelentés, 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárás-jelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15 Hírek 16.45 Előadás. 19 Rádiózenekar 20.35 Gheorghe Vilela Calioپی román dalokat énekel

Budapest. 7.45: Torna. Utána Gramofon. 8.20: Étrend. közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Énekszámok. 13.30 Hírek 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemez. 15.35 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 Mesék. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Séta a magyar Alpok gyöngyén. 18.45 Cigányzene. 19.45 Magyar-rémet válogatott vízpoló csapat mérkőzése. 20.30 Az 1. honvéd gyalogezred zenekara.

VIZUMOKAT a leggyorsabban intéz lapunk kiadóhivatala:

Magyar vizum	575 Lei
Magyar vizum átutazásra	280 Lei
Cseh vizum	110 Lei
Német vizum	900 Lei
Svájci vizum	610 Lei
Lengyel vizum	830 Lei
Francia vizum	520 Lei